

HÄRNÖSANDS GYMNASIUM 375 ÅR

Klockan

Gjuten 1723 i Stockholm

”Två gånger har jag blivit förstörd av eld, en gång bortförd av fienden som byte. Efter omgjutning klingade jag i femtiosex år. Sedan jag därefter blivit svårt spräckt, uppsökte jag för att förnyas en mästare, genom vilkens konstskicklighet även det forna ljudet återvände”.

FAKTA

Efter att klockan brunnit två gånger 1710 och 1714 och blivit bortrövad som krigsbyte av ryska mordbrännarflottan 1721, anskaffas en ny skolklocka 1723 som sätts upp i en provisorisk klockstapel när den nya skolbyggnaden uppförs.

Klockan levererades av styckgjutareänskan Katarina Mejer i Stockholm. Klockan var ”väl proportionerad i bräddarna för dess klangs skull” och av ”god prövad malm, varuti intet bly blandas utan gott engelskt tenn”.

1778 gjuts skolklockan om på grund av att den har spruckit. Fabrikör C.J. Lindeberg i Sundsvall verkställde arbetet.

Skolhusen byggdes upp i all hast med begränsade ekonomiska tillgångar efter

rysshärjningarna och blev därför delvis av sämre kvalitet, redan 1764 befanns sig skolhusen i ett dåligt skick. Konung Gustav III stadfäste år 1785 en ritning till Härnösands nya gymnasiebyggnad men inte förrän vårterminen 1791 stod den nya byggnaden färdig.

Skolklockan flyttas till den nya skolbyggnadens tak. I den mittersta av de tre skorstenarna på koppartaket hängde klockan. Endast de två yttersta skorstenarna hade rökgångar, den mittersta var gjord för klockan och hade gavlarna öppna.

Ursprungligen ringdes det i klockan varje morgon för att kalla eleverna till dagens arbete. Senare ringdes det endast vid terminens början och slut.

1882 byggs det ett nytt och större skolhus på Brunnhusgatan och klockan får flytta med. Klockan har hängt kvar här i tornet på E-huset sedan dess. Den gamla gymnasiebyggnaden på Storgatan tjänstgör numera som Härnösands Rådhus.

Det finns en inskription på skolklockan där klockan såsom institution skildrar sin historia.

”BIS PERII FLAMMIS SEMEL HOSTIBUS ACTA RAPINA SEX ANNOS CECINI ET QUINQUE REFUSA DECEM FRACTA DEIN GRAVITER PETII RENOVANDA MAGISTRUM CUIUS ET ARTE REDIT QUI FUIT ANTE SONUS”

Citatet på affischen är en översättning av den latinska inskriptionen.